

EL LLENGUATGE

*Adverbis en
-ment (II)*

Una recerca sistemàtica, però no necessàriament exhaustiva, d'adverbis de manera formats sobre adjectius verbals acabats en *-dor*, com *afalagadorament*, *passadorament*, etc., realitzada en els diccionaris de Pompeu Fabra i d'Alcover-Moll, ens ha donat, com indicàvem ahir, un total de quinze d'aquestes formes adverbials.

Bé que el nombre és més aviat reduït, són suficients per a abonar la possibilitat d'obtenir adverbis de manera a partir d'adjectius com *commovedor*, *entendridor* o *desafiador*, sempre que el significat ho permeti. Un escorcoll sistemàtic dels textos dels nostres escriptors ens en faria trobar molts més. L'hem dut a terme en els poemes en prosa de J. V. Foix i ens ha donat la collita següent: *esborronadorament* (*Obres completes*, 2, pàg. 113), *torbadorament* (*Op. cit.*, pàg. 204) i *esbalaiadorament* (*Op. cit.* pàg. 416). Cap d'aquestes tres formes adverbials no figura al Diccionari Fabra i només la segona, *torbadorament*, figura a l'Alcover-Moll. D'altres exemples que tenim anotats, recollits a l'atzar, són els següents: *amençadorament* (Pere Calders, *Invasió subtil i altres contes*, pàg. 93) i *abassegadorament* (Antoni M. Badia i Margarit, *La formació de la llengua catalana*, pàg. 54 i 92). Tampoc no haurien de mancar els exemples amb aquests adjectius de les frases adverbials formades amb el substantiu *manera*, la formació de les quals no coneix altra limitació que la que determina el sentit de l'adjectiu: *d'encisadora manera* (Narcís Oller, *Pilar Prim*, pàg. 19).

La possibilitat, precisament, de formar aquest tipus de frases adverbials, *d'una manera* (més

l'adjectiu), amb un sentit ben clar i viable, és la que ens pot guiar amb més seguretat per a determinar la validesa dels adverbis en *-ment* que es poden obtenir a partir dels adjectius que comentem. De la llista de 268 a què ens referim ahir no vacil·laríem a proposar els següents com a susceptibles d'adverbialització segura: *acaparador*, *acusador*, *adulador*, *amoïnador*, *atabalador*, *commovedor*, *comprometedor*, *conciliador*, *desmoralitzador*, *embrutidor*, *encantador*, *encoratjador*, *entendridor*, *entenedor*, *entusiasmador*, *envillidor*, *escruixidor*, *esfereïdor*, *esgotador*, *espaordidor*, *esperançador*, *desafiador*, *fascinator*, *feridor*, *innovador*, *mortificador*, *orientador*, *pertorbador*, *renovador*, *reprovalor*, *repiador*.